

УХВАЛА
Іменем України

КОПІЯ

09 грудня 2024 року

м. Дніпро

Слідчий суддя Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська Наумова О.С.,
за участю секретаря судового засідання Моренко Д.Г.,
за участю слідчого Нікітенка П.О.,
захисника – адвоката Логвиненка С.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні клопотання старшого слідчого в ОВС СВ 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) Головного управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях Нікітенка П.О., погоджене прокурором Донецької обласної прокуратури, про здійснення спеціального досудового розслідування в межах кримінального провадження, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22024050000000774 від 14.03.2024 відносно

Яретенка Юрія Івановича, 29.04.1966 р.н., уродженця Казахської РСР, громадянина України, зареєстрований за адресою: , раніше не судимого, за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

ВСТАНОВИВ:

Слідчий звернувся з клопотанням про надання дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування, на обґрунтування якого зазначив, що Згідно з Розпорядженням Кабінету міністрів України № 1085 – р від 07 листопада 2014 року «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення» зі змінами, внесеними Розпорядженням Кабінету міністрів України № 428 – р від 05 травня 2015 року, місто Макіївка Донецької області входить до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження.

31 травня 2023 року, громадянин України Яретенко Юрій Іванович будучи депутатом Макіївської міської ради Донецької області VI скликання, перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Макіївка Донецької області, більше точніше місці досудовим розслідуванням не встановлено, діючи умисно, всупереч інтересам держави України, її суверенитету та територіальній цілісності, з ідеологічних мотивів, підтримуючи воєнну агресію Російської Федерації на території України, переслідуючи єдиний кримінально-протиправний намір, направлений на сприяння державі – агресору – Російській Федерації в посиленні заходів тимчасової окупації населених пунктів Донецької області, добровільно зареєструвався кандидатом у депутати Макіївської міської ради «Донецької Народної Республіки» I скликання від політичної партії «Єдина Росія», з метою бути обраним до вказаного органу окупаційної влади, тобто взяв участь у незаконних виборах на тимчасово окупованій території.

У подальшому, 12 вересня 2023 року, Яретенко Ю.І., перебуваючи на території тимчасово окупованого м. Макіївки Донецької області, більш точніше місці досудовим розслідуванням не встановлено, продовжуючи свій умисел, спрямований на сприяння державі-агресору в посиленні заходів тимчасової окупації населених пунктів Донецької області, добровільно, за результатами незаконних виборів на тимчасово окупованій території Донецької області, обраний від політичної партії «Єдина Росія» депутатом до незаконного органу влади, створеного на тимчасово окупованій території, – Макіївської міської ради «Донецької Народної Республіки», розташованої за адресою: Донецька область, м. Макіївка, пл. Советська, буд. 1.

З 18 вересня 2023 року по теперішній час Яретенко Ю.І., перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Макіївка Донецької області, продовжуючи свій злочинний намір на сприяння державі-агресору в посиленні заходів тимчасової окупації населених пунктів Донецької області добровільно, бере участь у засіданнях «Макіївської міської ради Донецької Народної Республіки» I скликання у якості – депутата від політичної партії «Єдина Росія».

Таким чином, Яретенко Юрій Іванович, 29.04.1966 р.н., уродженця Казахської РСР, громадянин України, зареєстрований за адресою: Донецька область, м.Макіївка, вул.Серова, буд.111, документований паспортом громадянина України ВВ 672007, виданий Кіровським РВ Макіївського МУ, РНОКПП 2422518430, раніше не судимий, підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному обранні до незаконних органів влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Наявність обґрунтованої підозри Яретенку Ю.І. у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України, повністю підтверджується зібраними у кримінальному провадженні доказами, а саме: висновком судової портретної експертизи від 02.05.2024; протоколом огляду мережі Інтернет від 28.03.2024; протоколом огляду мережі Інтернет від 09.11.2024; протоколом огляду мережі Інтернет від 09.11.2024; матеріалами, зібраними оперативними підрозділами СБУ, що у відповідності до ч. 2 ст. 99 КПК України є доказом.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, воєнним станом в Україні, тимчасово окупованою частиною території Донецької області та проведенням бойових дій, а також, беручи до уваги те, що йдеться про спеціальну частину вважати, що Яретенку Ю.І постійно перебуває на тимчасово окупованій території України та об'єкту досудового розслідування вважати, що Яретенку Ю.І вручити повістки про виклик особи, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, з метою виконання ст. 242 (7902) від 29.11.2024, яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, на на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора опубліковано повідомлення про підозру із там вказано про процесуальні дії та обов'язки підозрюваного стосовно Яретенка Ю.І., а також повістки про виклик підозрюваного в ОВС СВ 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) Головного управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях для вручення письмового повідомлення про підозру, а також процесуальні дії його участю інших процесуальних дій в якості підозрюваного.

Жодного разу у визначені в повістках час та місце громадянин України Яретенко Ю.І. не з'явився, про неможливість та причини несприбуття не повідомив.

Враховуючи наведені вище обставини, 29.11.2024 прокурором, з дотриманням вимог ст.ст. 111, 135, 278, 481 КПК України, складено повідомлення про підозру та 29.11.2024 громадянина Яретенка Ю.І. повідомлено про підозру у відповідності та у спосіб, передбачений чинним кримінальним процесуальним законодавством України.

Таким чином, 29.11.2024 указано кримінальному провадженні Яретенко Ю.І. набув статусу підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, а саме про те, що він підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному обранні до незаконних органів влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора на тимчасово окупованій території.

Згідно з відповіддю Покровського РВ 2 управління (з дислокацією у м.Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях, Яретенко Ю.І. постійно перебуває на тимчасово окупованій території Донецької області, у зв'язку з чим викликати його до слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) Головного управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях для проведення необхідних процесуальних дій немає можливості.

Таким чином, місцезнаходження Яретенка Ю.І. на даний час невідоме у зв'язку з тим, що останній переховується від органів досудового розслідування.

06.12.2024 підозрюваного Яретенка Ю.І. оголошено в розшук, у зв'язку з тим, що останній переховується від органів досудового розслідування, та проведення якого доручено оперативним співробітникам Покровського РВ 2 управління (з дислокацією у м.Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях.

Під час досудового розслідування встановлено, що підозрюваний Яретенко Ю.І. ухиляється від явки на виклики слідчого (не прибув на виклики без поважної причини більше як два рази), оголошений у розшук та перебуває на тимчасово окупованій території України.

Розшук підозрюваного Яретенка Ю.І. триває, перепустки для перетину з/на тимчасово окупованої території останній не отримував, державний кордон України не перетинав.

Враховуючи викладене, просив суд клопотання задовольнити.

Слідчий у судовому засіданні підтримав клопотання та просив ухвалити рішення, яким надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування з підстав, зазначених в клопотанні.

Захисник в судовому засіданні не заперечував проти задоволення клопотання.

Вислухавши думку слідчого, захисника, вивчивши клопотання та дослідивши долучені до нього документи, слідчий суддя вважає, що клопотання підлягає задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ч. 6 ст. 193 КПК України слідчий суддя, суд розглядає клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та може обрати такий запобіжний захід за відсутності підозрюваного, обвинуваченого лише у разі доведення прокурором наявності підстав, передбачених статтею 177 цього Кодексу, а також наявності достатніх підстав вважати, що підозрюваний, обвинувачений виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або оголошений у міжнародний розшук. У такому разі після затримання особи і не пізніше як через сорок вісім годин з часу її доставки до місця кримінального провадження слідчий суддя, суд за участю підозрюваного, обвинуваченого розглядає питання про застосування обраного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою або його зміну на більш м'який запобіжний захід, про що постановляє ухвалу.

У відповідності з п. 4 ч. 3 ст. 297-2 КПК України факт перебування Яретенка Ю.І. на тимчасово окупованій території повністю підтверджується зібраними у кримінальному провадженні доказами, а також встановлено, що Яретенко Ю.І. постійно перебуває на тимчасово окупованій території України, а саме у м. Макіївка Донецької області, яке нагепер фактично є тимчасово окупованою територією і не підконтрольною державній владі України.

Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України, спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, у т.ч. передбачених ст. 111-1 КК України, стосовно підозрюваного, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Наведені докази в своїй сукупності підтверджують, що Яретенко Ю.І. перебуває на тимчасово окупованій території, приймає участь в протиправних діях, а саме, добровільно надав свою згоду на участь в обранні у депутати Макіївської міської ради «Донецької Народної Республіки» і скликання від політичної партії «Єдина Росія».

Про факт переховування підозрюваного Яретенка Ю.І. від слідства та суду свідчить те, що вона не з'явилась на виклики для проведення слідчих та процесуальних дій, вручення підозри, а тому в повній мірі можна стверджувати про переховування підозрюваного від органів досудового розслідування та суду з метою уникнення кримінальної відповідальності.

Відомості про переховування підозрюваного підтверджуються опублікованими повістками про виклик, наведеними у цьому клопотанні опублікованими в газеті «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Підозрювана належним чином викликала для вручення повідомлення про підозру та проведення слідчих і процесуальних дій у спосіб передбачений законом, а саме через засоби масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на сайті офісу Генерального прокурора, проте не з'явилась у призначений час та не повідомила про причини несприбуття, беручи до уваги той факт, що Яретенко Ю.І. проживає та перебуває у м. Макіївка Донецької області тобто на території, яка на даний час не підконтрольна владі України, оскільки тимчасово окупована РФ та незаконними збройними формуваннями. Враховуючи наведене є підстави вважати, що підозрювана переховується від органів досудового розслідування на тимчасово окупованій території України, з метою ухилення від кримінальної відповідальності.

Відповідно до ч. 1 ст. 1-1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»; 15.04.2014 р. № 1207-VII, - тимчасово окупована Російською Федерацією Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Статтею 3 Закону встановлено перелік територій, які вважаються «тимчасово окупованою територією». Такою територією визначається:

1) сухопутна територія тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, водні об'єкти або їх частини, що знаходяться на цих територіях;

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія анклавної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилеглих до узбережжя континентального шельфу України, внутрішні морські води, прилегли до суходувної території (вонах тимчасово окупованих Російською Федеративною територією України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) інші суходувні території України, внутрішні морські води і територіальне море України, акваторія в умовах воєнного стану тимчасово окупованими рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введених у дію указом Президента України.

Аналіз вказаних положень Закону свідчить, що існує декілька підстав та способів внесення певних територій держави до категорії тимчасово окупованих.

Так, виходячи з положень п. 1 ч. 1 ст. 3 та п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону, будь-яка частина території України набуває статусу тимчасово окупованої території за наявності у неї певних ознак, визначених Законом, і при цьому у даному випадку Закон не вимагає проходження будь-яких додаткових процедур або прийняття додаткових нормативно-правових актів для встановлення факту окупації.

У цьому випадку, достатньо довести, що окремо визначена територія відповідає одному з критеріїв встановлених п. 1 ч. 1 ст. 3 та п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону, а саме:

1. частина території України, в межах якої збройні формування Російської Федерації та окупаційна адміністрація Російської Федерації встановили та здійснюють фактичний контроль;

2. частина території України, в межах якої збройні формування Російської Федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Згідно з Розпорядженням Кабінету міністрів України № 1085 - р від 07 листопада 2014 року «Про затвердження переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення зі зміними, внесеними Розпорядженням Кабінету міністрів України № 428 - р від 05 травня 2015 року, місто Макіївка Донецької області входить до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади України тимчасово не здійснюють свої повноваження.

Завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необгрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура (ч. 1 ст. 2 КПК України).

Спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень глави 24-1 (ч. 1 ст. 297-1 КПК України)

Наведені обставини унеможливають завершення досудового розслідування без проведення спеціального досудового розслідування, оскільки підозрювана перебуває на тимчасово окупованій території та переховується там від органів досудового розслідування.

Враховуючи наведене, з метою досягнення завдання кримінального провадження, дотримання належної правової процедури, необхідним вбачається отримати дозвіл слідчого судді на проведення спеціального досудового розслідування.

Наведені положення КПК України щодо можливості проведення спеціального досудового розслідування повністю узгоджуються з діючою Європейською судовою практикою.

Згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який оголошений у міжнародний розшук, та/або який виїхав, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Статутом Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерпол, а саме п. 3, зазначено, що «Організації категорично забороняється здійснювати будь-яке втручання або діяльність політичного, військового, релігійного чи расового характеру», у зв'язку з чим співпраця каналами Інтерполу щодо вказаної особи є неможливою.

Офіційно оголосити підозрюваного Яретенка Ю.І. в міжнародний розшук не надається можливим через вказані правила Інтерполу.

Підозрюваний Яретенко Ю.І. обгрунтовано підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 5 ст. 111-1 КК України; переховується від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності; перебуває на тимчасово окупованій території України.

Таким чином, наявні достатні підстави для проведення у даному кримінальному провадженні стосовно підозрюваного Яретенка Ю.І. спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ч. 5 ст. 111-1 КК України.

На підставі вимог ч. 3 ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 року № 1207-VII, керуючись ст.ст. 2, 3, 7, 139, 297¹-297³, 309, 372, 376, 532 КПК України, слідчий суддя,

ПОСТАНОВИВ:

Клопотання - задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 2202405000000774 від 14.03.2024 відносно Яретенка Юрія Івановича, 29.04.1966 року народження, за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Повний текст оголошений 09 грудня 2024 року в 19 год. 00 хв.

Слідчий суддя

О.С. Наумова